

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni świątecznych. — Numer popołudniowy wychodzi codziennie prócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOŚI:

	roczna 24 koron	półroczna 12 koron	kwartalna 6 kor.	miesięczna 2 kor.
W Krakowie	32	16	8	2
z Austro-Węgry	38	19	9	2 50 h.
z jednorazową przesyłką poczt.	38	19	9	3
z dwurazową	48	24	12	4
z przesyłką pocztową	48	24	12	4

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr. rach. poczt. Kasy Oszczęd. 857.484.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcji i Administracji Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1672. — Rękopisy nadsyłane do Redakcji nie wraca. We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halery: w Biurze dzienników S. Sokolowskiego, ulica Jagiellońska 8 i w Biurze Pielna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscowa: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscowa: Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafik w Ryńku. — Agnieszka J. Hopczak i A. Salomonowicz, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscowa prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biuro dzienników A. Buchstab, ulica Karola Ludwika L. 21. — S. Sokolowski, ulica Jagiellońska 8 — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: Herrmann Colshmiel (sprzedawca oddzielnych numerów), I Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Ed. Stenitz & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wroclawiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 14.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmują Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyfularze, ogłoszenia itp.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratów.

Fiasko misji ks. Hohenlohego.

(Telefonem).

Wiedeń, 14 lutego.

Wczorajsze pisma popołudniowe rejestrują, pórurzędową opinię wczorajszego porannego „Fremden-Blattu“ o wyniku misji ks. Hohenlohego, wstrzymują się jednak od własnych komentarzy. Tylko „N. Fr. Presse“ podkreśla z zadowoleniem, że artykuł „Fremden-Blattu“ wyraża zasady tej samej polityki pokojowej, jaką uprawia „N. Fr. Presse“ od początku przesilenia. „N. Fr. Presse“ wyraża tylko ubolewanie, że oświadczenia te pojawiły się późno, gdyż wielu niechęć do nich się uniknąć, gdyby je wcześniej uczyniono.

„Die Zeit“ natomiast oświadcza, że przez artykuł „Fremden-Blattu“ ogół dowiedział się o nierzeczywistości celach walczenia akcji. Chodziło o to, aby różnice, dzielące oba mocarstwa, nie objęły także obu dworów. Przez stwierdzenie, że cel ten dworski osiągnięto, przynajmniej, że po drodze ks. Hohenlohego nie urzędywistnia celów politycznych, które również obejmowała. Byłoby lepiej nie zapowiadać pompatycznie, że pisma odręcznie, gdyż po tem wszystkim czysto dworski sukces wygląda jak półfiaska. Wrażenie to — pisze „Zeit“ — potwierdza komentarz „Fremden-Blattu“, że prawdą jest, iż rząd austriacki wyrzekł się swoich interesów bałkańskich, lecz „Fremden-Blatt“ tylko wtedy byłby miał rację, gdyby także Rosja wyrzekła się swoich interesów na Bałkanie. Supozycja ta atoli nie jest trafna. Rosja zabiega teraz o Bałkan gorliwiej, niż dawniej, zresztą sam Bałkan nie jest jedynym terenem starć z Austrią. Rosja interesuje się bowiem losami Chorwatów, Bośniaków, a w ostatnich czasach także losem Rusinów. Punkty sporne nie znikły zatem, lecz znacznie się pomnożyły i rozszerzyły się na północno-wschodni i południowo-zachodni obręb monarchii. „Fremden Blatt“ uprawia politykę straszenia, a papierowe uprzejmości nie mogą usunąć faktu, że Rosja mimo pisma odręczniego pozostaje wrogiem monarchii.

Car a partya wojenna.

(Telegr. „N. Reformy“).

Petersburg. „Nowoje Wremja“ wyraża nadzwyczajne zadowolenie z powodu telegramu, jaki car wystosował do uczestników ostatniego bankietu słowiańskiego i powiada między innymi: Ilek w wątpliwości i niepokojących pogłoskach rozprószyło tych kilka słów!

O ugodę polsko-ruską.

(Telefonem).

Wiedeń, 14 lutego.

„Neue Freie Presse“ otrzymuje z polskiej strony oświadczenie, że aczkolwiek między stronnikami nie przyszło do porozumienia w sprawie reformy wyborczej, to jednak udało się zstawić cały szereg punktów, które umożliwiają do porozumienia. Dlatego komisja dla reformy wyborczej zwołana została do Lwowa na dzień 24 b. m.

„Slavisches Correspondenz“ otrzymuje następujące w tej sprawie informacje: Wskutek niemożności porozumienia się na terenie wiedeńskim co do reformy wyborczej przyszło onegdaj między Polakami a Rusinami do tego porozumienia, że na 24 b. m. zwołano komisję dla reformy wyborczej, gdzie nastąpi próba porozumienia. — Jeżeli porozumienie to przyjdzie do skutku, w takim razie plenarne posiedzenie Sejmu galicyjskiego będzie miało za zadanie ratyfikowanie tej ugody. W przeciwnym razie sesja sejmowa się nie odbędzie. Przeciwnie, istniejące w tej sprawie, odnoszą się do podziału mandatów między Polaków a Rusinów i do składu Rad powiatowych.

Tymczasem proces rozkładowy wśród Rusinów trwa dalej. Posel Smal-Stocki wystąpił z klubu Rusinów bukowski, a za tym przykładem pójdzie posel Semaka. Istnieje zamiar utworzenia z radykalnych posłów ukraińskich z Galicji i z ruskich posłów z Bukowiny osobnego klubu, do którego by posel Wassilko nie należał.

Uгода w Czechach.

(Telegr. „Nowej Reformy“).

Wiedeń. „Südslav. Corr.“ donosi, że minister spraw wewnętrznych zwołał na 18 b. m. konferencję językową dla ugody czesko-niemieckiej.

Reforma wyborcza na Węgrzech.

(Telegr. „N. Reformy“).

Budapeszt. Komisja dla sejmowej reformy wyborczej uchwaliła projekt rządowy. W dyskusji prezydent gabinetu Lukacs oświadczył, że nie może odstąpić od granicy wieku 30 lat dla wyborców, i że chociaż uważa jawne głosowanie za właściwe, mimo to poczynił w przedłożeniu pewne ustępstwa. Gdyby jednak większość Izby oświadczyła się za

tem, aby i nadal zatrzymać jawne głosowanie, nie sprzeciwia się temu.

Centrum przeciw Tirpitzowi.

(Telegr. „N. Reformy“).

Berlin. Przy obradach nad etatem marynarki w komisji budżetowej parlamentu centrum zgłosiło rezolucję, aby ustawowo wprowadzić dwuletnią służbę w marynarce. Sekretarz stanu dla marynarki Tirpitz stanowczo się temu sprzeciwił w interesie marynarki i bezpieczeństwa państwa. Rezolucję mimo to przyjęło głosami centrum i socjalistów.

Dalej zgłosiło centrum rezolucję, podług której dodatki na prowiantowanie się, stołowanie oraz na targi mają być przyznawane tylko na czas trwania nieobecności, — mianowicie podczas podróży na otwartym morzu, a nie podczas służby w porcie. Sekretarz stanu Tirpitz oświadczył, że ustąpiłby ze swego urzędu w dniu, w którymby ten wniosek stał się ustawą. Głosowanie nad tą rezolucją odroczono do następnego posiedzenia.

Wojna.

(Telegr. „N. Reformy“).

Sofia. (Ag. tel. bulg.) Główna kwatery bułgarska z Dimotyki ogłasza długi komunikat, kategorycznie przejawiający wszelkim doniesieniom z Konstantynopola, jakoby w drugim okresie wojny Turcy odnieśli zwycięstwo nad armią bułgarską i konstatuje, że wszelkie próby Turków wyładowania na wybrzeża morza Marmara i Czarnego zostały uniemożliwione we wszystkich punktach. Związka koło Skarkoi dnia 8 i 9 b. m. ponieśli Turcy wielkie straty. Całe północne wybrzeża morza Marmara wraz ze wszystkimi portami i zamieszkałymi miejscowościami aż do Bulair są w rękę Bułgarów.

Sofia. (Ag. bul.) Na Gallipoli nieprzyjacieli buduje szanice koło Bulair. Przy odroczu nie udało im się do wyładowania koło Skarkoi Turcy zabili i zmasakrowali około 150 chrześcijan, przeważnie kobiety i dzieci. Jest dowiedzione, że Enver bej znajdował się wśród wojsk, które lądowały.

Sofia. (Ag. bul.) Na linii Czataldży przyszło onegdaj tu oświadczenie do wymiany strzałów między strażami przednimi.

Sofia. (Ag. bul.) Ostrzeliwanie Adrianopola trwa dalej. Wycieczki Turków dnia 10 i 11 b. m. zostały z wielkimi stratami po stronie nieprzyjaciela odparte. Pod Czataldżą i Bulair sytuacja niezmieniona.

Konstantynopol. Oficjalny biuletyn z 12 b. m. donosi: Wczoraj przed południem nieprzyjacieli wykonali od wschodu atak na okolicę Maltepe. Walka rozszerzyła się na front i trwała półtrzeciej godziny; nie spowodowała jednak żadnej zmiany w sytuacji.

Konstantynopol. (Oficjalnie). Ostrzeliwanie Adrianopola trwa dalej, ale jest słabe. Onegdaj przybyły przed Adrianopolem wojska serbskie i rozdzieliły się między Marasza a front zachodni.

Konstantynopol. (Oficjalnie). Onegdaj przejechała grecka flota torpedowców przez kanał koło wyspy Gajdaro i wysłała dwa torpedowce do Tenedos.

Salonica. Parowiec „Trifilia“ przybył z Durazzo z rannymi i chorymi żołnierzami serbskimi, którzy stąd udadzą się koleją do Serbii. — Bułgarzy toczą rokowania w sprawie transportu swoich rannych z Tracji przez Serbię do Bułgarii na kolejkach serbskich.

Ateny. Podczas rewii wojskowej następcy tronu Konstantyn wyraził wojskom uznanie za ich waleczność i oświadczył, że muszą mieć jeszcze jakiś czas cierpliwości. Uznaje życzenie armii, aby wykonać decydujący atak na Janinę, ale na to przyjdzie chwila właściwa.

Serbia pomaga Bułgarii.

Belgrad. „Politika“ donosi, że onegdaj szła Rada ministrów zajmowała się wyjątkowo sprawami serbsko-bułgarskimi.

London. „Daily Mail“ donosi z Belgradu: Rząd serbski postanowił na prośbę rządu bułgarskiego wysłać natychmiast dwie dywizje pod Adrianopol.

Rosja koncentruje wojska.

(Tel. N. Reformy).

Konstantynopol. „Alemdar“ donosi, że Rosja zaczęła koncentrować wojska koło Karsu.

Rewolucja w Meksyku.

(Telegr. „N. Reformy“).

Nowy Jork. Z Meksyku donoszą, że Diaz onegdaj o godz. 9 wieczór rozpoczął na nowo walkę i skierował wojska przeciw pałacowi. Madero podczas bombardowania pałacu pracował w nim, dając dowód wielkiej odwagi. W walkach ostatnich dwóch dni zginęło 300 ludzi, 1500 zraniono. Także wielu obywateli amerykańskich zabiło lub raniło.

Laredo (Texas). Powstańcy podpalili dworzec meksykańskich kolei narodowych w centrum miasta Meksyku.

Waszyngton. Departament państwowy oznaj-

mia, że wszystkie druty telegraficzne na południe od Monterey w Meksyku zostały przecięte.

Obrady nad nowymi podatkami.

(Telefonem).

Wiedeń. Komisja finansowa przyjęła paragraf 160 o pożyczkach, które można wyliczyć z dochodów, podlegających opodatkowaniu, według wniosku referenta wraz z poprawką Rennera, podług której mają być również wyłączone sumy, przeznaczone na nabycie i utrzymanie przyrządów robotniczych, ubiorów robotniczych, dalej wydatki, połączone ze szczególnymi niebezpiecznymi warunkami lub z zajęciem nocnym, wydatki na jazdy na miejsce pracy i z powrotem do domu, w końcu wydatki na ubezpieczenie na wypadek choroby lub niezdolności do pracy.

W paragrafie 189 przedłużono czas trwania mandatów członków komisji dla podatku dochodowego na 6 lat, zaś członków komisji podatku zarobkowego na 8 lat.

Do § 196 ustanowiono przysięgę dla tych członków komisji, którzy nie są urzędnikami państwowymi. § 198 przewiduje ewentualne odwołanie dla członków komisji.

W § 212 przyjęto postanowienie o przeprowadzeniu dowodów, ofiarowanych przez podatników. Poprawka Diamanda, aby pozwolono stronom wglądać także w akta i żądać na zwiszek rzeczoznawców i meków zaufania, została odrzucona w imieniu głosowaniu 95 przeciw 14. Dalej uchwalono w § 232, aby na wypadek zmniejszenia się dochodów w ciągu roku przeszło jedną trzecią, przyszanowano opust podatkowy. W końcu przyjęto wniosek rezolucyjny p. Abrahamowicza, aby pewne zasady o opodatkowaniu dochodów z nadzwyczajnych wyrębów w lasach wieloletnio do przepisów wykonawczych. Przyjęto też szereg dalszych wniosków rezolucyjnych Abrahamowicza, Diamanda i innych.

Potem przystąpiono do 5 grupy o § 262 do 284. Sprawozdawca Licht wystąpił przeciw gwałtownej agitacji przeciw wglądaniu w księgi handlowe.

Mowa ministra skarbu.

Minister Zaleski przyznał, że komisja, jeżeli ma uwzględnić poważny przedmiot i często bardzo trudne decyzje, ogółem szybko pracuje, mimo to termin, który z początku może być optymistycznie obliczony, nie mógł być dotrzymany. Z tego powodu minister wyjął za rządzenia, aby termin do przedłożenia fasyi ponownie przedłużono, mianowicie na czas od 1 do końca marca. Czy to wystarczy, minister dziś osądzić nie może, jednak w razie potrzeby, rząd finansowy odpowiednio do biegu obrad parlamentarnych w tej lub w drugiej Izbie starać się będzie, aby ustawa rzeczywiście już miała pełną ważność na 1913 r.

Sprawa wglądania w księgi handlowe, która wśród publiczności wywołała tak nadzwyczaj intensywne zajęcia, została już przez referenta bardzo szczegółowo i świetnie przedstawiona. Minister przypomina historię tego przedłożenia, z której wynika, że niesłusznym jest zarzut, z jakim tu i owdzie spotkać się można, jakoby rząd finansowy występował tu z jakimś zamachem na spokój tych kół, które wprowadzeniem wglądu w księgi czynią się dotkniętymi. Zarząd finansowy już od kilku lat całkiem otwarcie się tą sprawą zajmował i jeszcze nim obecne przedłożenie rządowe zostało wypracowane, porozumiewał się z kołami interesowanymi. Toczone bardzo obszerne dyskusje i starano się szersze życzenia tych kół uwzględnić. Ponieważ minister objął zastępstwo tej sprawy niejako w spadku, a teraz po raz pierwszy ma sposobność o nich publicznie mówić, uważa za swój obowiązek przedstawić swoje osobiste stanowisko.

Jak wiadomo, sprawę zaprowadzenia obowiązkowego wglądu w księgi poraz pierwszy w formie konkretną ujęto za czasów rządowania min. skarbu Bilińskiego, a ponownie podjął ją min. Meyer, dwie powagi i dwa tak różne typy. Dr Biliński, wybitny profesor ekonomii społecznej, później wstąpił do polityki i widzieli w nim dziś jednego z najwybitniejszych meków stanu i polityków, jakich w naszym parlamencie poznaliśmy. Związka odrzucił się żywym odczuciem potrzeb ludności i społeczeństwa, umiał proponować odpowiednio środki i drogi i przeprowadzać to, co uważał za potrzebne w interesie państwa, a zarazem obejmować za to odpowiedzialność jako reprezentant ludności. On tedy był pierwszym, który zdecydował się Izbie zaproponować to przedłożenie, które w Prusach od wielu lat funkcjonuje bez zarzutu. Minister skarbu Meyer był mekiem zupełnie innego typu, uczonym i fachowcem na polu bezpośredniej podatkowości, jednym z współpracowników ustawy z 1896.

Wieloletnią praktyką w bezpośredniej podatkowości, zdobył sobie sławę wśród szerokiej publiczności i poza granicami monarchii. Po tych dwóch powagach, obecnemu ministrowi przypada bardzo trudne zadanie objąć zarząd min. skarbu i zastąpić także to przedłożenie. Mowa musi otwarcie uznać, że z wielu stron zwracano się do niego z apelem, aby zerwał z tą tradycją i cofnął ów wniosek, i przeprowadzało na nowo przy tej okazji światłą popularność, jeżeli cofnął to rzekomo nienawistne przedłożenie. Ale minister uważał za swój obowiązek zbadać sumiennie, czy może zastępować stanowisko swoich poprzedników, czy nie, gdyż byłoby to urazę wrzucić poprostu do kosza to, co te dwie uznane powagi uważały za potrzebne. Otd minister jest dziś przekonany, że może ten spa-

dek objąć z całym spokojem i dalej prowadzić to dzieło.

Cały system naszej ustawy o podatku osobisto-dochodowym polega na tem, że ustawodawca z r. 1896 starał się przez zaprowadzenie progresywności o ile możliwości sprawiedliwie rozdzielić podatki na poszczególne klasy produkcyjne i posiadające. Uważam tę progresję za słuszną i kilka dni temu uznałem za odpowiednie wobec panujących dziś stosunków podwyższyć podatek w wyższych stopach, t. j. od 32-giej począwszy wzwyż. Sądzimy, że możemy za tę progresję wraz z uchwaleniami poprawkami przyjąć zupełną odpowiedzialność, ale tylko wtedy, jeżeli opodatkowanie będzie tak urządzone, że rzeczywiście osiągnięto się to, aby podatek w tej progresji pozostał i w rzeczywistości otrzymywał ten wymiar podatku, jaki mu ustawodawca przypisał. Z pewnością nikt nie powinien płacić więcej, niż ustawodawca sobie życzył, ale z drugiej strony także nikt nie powinien mieć możliwości przez różne manipulacje osiągnięcia tego, aby nie płacił tego, czego ustawa od niego żąda, albowiem tylko wtedy progresja będzie sprawiedliwa, jeżeli także praktycznie będzie przeprowadzona.

Z pewnością byłoby to idealnym stanem, gdyby się można było spuścić na fasyę bez dalszych zarządzeń i przyjąć, że zasługują ona na zupełną wiarygodność. Ale istotnie doświadczenie pouczało, że w takich idealnych stosunkach nie żyjemy i niestety zarząd finansowy z trudem musi stwierdzać takie nieprawidłowości i z trudem je prostować, tak, aby każdy rzeczywiście płacił to, co według swego dochodu płacić powinien.

Pos. Kuranda: Ale i zarząd finansowy w dopuszczu się niedozwolonych praktyk!

Min. Zaleski: Jestem pierwszym, któryby to najostrejsze potępił. Stoję przeciw w ciągłym kontakcie z publicznością i jeżeli się dowiaduję o takich wypadkach, natychmiast wdrażam najostrejsze śledztwo i w danym wypadku poczynioną będzie remedia, a nadużycie będzie ukarane. Otd doświadczenie pouczyło, że, niestety, obecne przepisy nie wystarczają i zarząd finansowy zdecydował się poczynić niniejsze propozycje.

Weźmy np. taki wypadek. „A“ fasyonował u siebie dochód 10.000 koron i płaci podług projektu ustawy 265 koron podatku, „B“ zaś ma dochód 30.000 koron, fasyonował jednak tylko 10.000 koron i zarząd finansowy, który nie mógł tego sprawdzić, przypisuje mu podatek od 10.000 koron, t. j. również 265 koron. — Tak więc uczciwy płacił trzy razy więcej, niż nieuczciwy. Tak być nie powinno, nie należy umożliwiać premii za nieuczciwość. Całe postępowanie, jakie proponujemy, ma służyć do tego, aby prawda wychodziła na wierzch.

Zapewne istnieją także inne drogi, któreby zarządowi finansowemu umożliwiły także wysledzić prawdę, ale dziś nie chciałbym ich proponować. Jest n. p. możliwym sprawdzanie fasyi przez przysięgę, oczywiście z wszystkimi konsekwencjami ewentualnego krzywoprzysięstwa. Rozważano też, czy nie byłoby odpowiednim oświadczyć, że fałszywa fasya zawiera znaną oszustwa. Tak daleko nie idziemy i spodziewamy się, że wystarczy to postanowienie, które nie pociąga za sobą tak dalekich konsekwencji.

Jednostki muszą podporządkować się dobru ogółu, a zabezpieczenie tego podporządkowania na polu podatkowości jest zadaniem zarządu finansowego. Koniecznym jest, aby zarząd finansowy przy przeprowadzaniu swego zadania postępował z koniecznym taktem i wyrozumieniem, niemniej jednak z niezbędną w tej mierze energią. Nie wolno bowiem dopuścić do tego, aby niesprawiedliwość, którą ustawodawca chciał wykluczyć, w praktyce istniała, aby zrzeczą i sprytny podatnik usuwał się od poniesienia ciężarów, które ponosi uczciwy.

Następne posiedzenie dziś rano.

Z komisji budżetowej.

(Telefonem).

Wiedeń. W komisji budżetowej pos. Friedmann postawił wniosek o wybranie subkomitetu dla zbadania sprawy oddania dostaw dla marynarki za granicą.

Pos. Vrstovsek wniósł, aby dyskusję szczegółową nad fakultetem wóskim przerwać i natychmiast przystąpić do dyskusji nad wnioskiem pos. Friedmanna.

Przew. R. Korytowski wskazał na kompetencję delegacji dla omówienia tej sprawy. Zresztą nie miałyby nie przeciwko wnioskowi pos. Friedmanna, lecz dopiero po załatwieniu dyskusji nad fakultetem wóskim.

Posel Diamand polemizował z wywodami przew. Korytowskiego, reklamując dla Izby posłów prawo kontrolowania rozdawnictwa doślaw.

W głosowaniu wniosków pos. Vrstovseka o odrzuceniu 25 głosami przeciw 4 izgodnie z propozycjami dra Korytowskiego uchwalono wniosek pos. Friedmanna po załatwieniu dyskusji nad fakultetem wóskim postawić na porządku dziennym.

Rosja a Chiny.

(Tel. „Nowej Reformy“).

Petersburg. Agencja petersburska donosi z Pekinu: Posel rosyjski zwrócił uwagę rządu chińskiego na szkody, jakie ponoszą kupcy zagraniczni z powodu band zbójczych w Mandżurji północnej. Jeżeli rząd chiński nie może temu zapobiedz, rząd rosyjski będzie musiał tam poczynić zarządzenia. — Rząd chiński od-

powiedział, że wkrótce zarządzi zwalczanie tych band, gdyż uważa ochronę cudzoziemców za swój obowiązek.

Z Rady m. Krakowa.

Kraków, 14 lutego.

Wczorajsze posiedzenie odbyło się pod przewodnictwem wiceprezydenta Szarskiego i rozpoczęło się odczytaniem pisma robotników teatralnych o przyjęcie ich na etat gminy. Petycję odstąpiono sekcji prawniczej i skarbowej.

Brak pracy.

R. m. Wasung porusza imieniem klubu demokratycznego sprawę panującego obecnie od szeregu miesięcy bezrobocia, wywołanego ciągłymi pogłoskami o wojnie. Skutkiem stagnacji w przemyśle i handlu, fabryki zmniejszają zakres swej pracy i oddalają robotników. Widzi się coraz większą nędzę wśród warstw pracujących, ludzie z głodu giną, popielają akty rozpacz. Każdy czynnik rządzący powinien w tej sprawie starać się ze zmniejszyć, dając sposobność do pracy bezrobotnym. Gmina miasta Krakowa powinna również przyspieszyć wszystkie roboty, które w roku 1913 mają być wykonane. A mianym ich cały szereg: są to roboty kanadowe, na które preliminarz się około 400.000 K, roboty drogowe również kosztem 400.000 K, roboty tramwajowe kosztem miliona koron. Poza tem powinien rząd centralny rozpocząć prace z zakresu ministerstwa handlu i robot publicznych, jak budowa kolektora, roboty kanalizacyjne, ochrona Krakowa przed powodzią. Dlatego stawia mowa wniosek, aby prezydent miasta razem z sekcją ekonomiczną na najbliższym posiedzeniu przedłożył program prac, które można zaraz rozpocząć, a zarazem aby wezwał rząd centralny do natychmiastowego rozpoczęcia budowy już projektowanych.

Nagłość uchwalono. Wiceprez. Szarski zwrócił uwagę, że przy usuwaniu toru kolei okrężnej zajętych jest około 200 robotników.

R. m. Daszyński wskazuje na okoliczność, że w Kole polskiem oburzania jest różnica zdań co do kierunku linii kolei lokalnych, przy budowie których ludność może mieć obfity zarobek. Należy domagać się, aby rząd przygotował na teraz przynajmniej plany i kosztorysy, gmina powinna natę dobrać w tej sprawie głos i poprzeć akcję Wydziału krajowego.

Po przemowie r. m. Bujwida uchwalono treść wniosku prof. Wasunga wraz z dodatkami r. Daszyńskiego.

Sprawa dworca krakowskiego.

R. m. Debiński zabrał następnie głos i wskazał, że tutejsza stacja kolejowa podlega w zupełności zarządowi dyrekcji kolei północnej, znajdującej się w Wiedniu, chociaż w miejscu posiadamy własną dyrekcję kolei państwowych. Stan taki jest nie tylko niesłychaną anomalią, lecz także wpływa nader ujemnie na tok spraw tutejszego świata przemysłowego i kupieckiego. Stan taki w wysokim stopniu zagraża polskiemu charakterowi Krakowa, a Rada miasta obowiązana jest do chronienia tego charakteru i do niedopuszczenia do uszczuplania go.

Mowa zgłasza więc wniosek, wzywający prezydenta, aby wdrożył energiczne kroki przeciw krakowskich posłów do parlamentu, a zwłaszcza przeciw swojemu prezydentowi, jako prezesa Kolei polskiego, celem włączenia całej tutejszej stacji kolejowej wraz z ogrzewalnią i sekcją konserwacji pod zarząd dyrekcji kolei państwowej w Krakowie. — Druga część wniosku wzywa magistrat, aby zaraz wystosował pismo do Kolei polskiej, a na następnym posiedzeniu Rady miasta zdał sprawę ze swoich zabiegów.

R. m. Federowicz oświadcza, że z pewnością zgadza się z wnioskiem r. Debińskiego, zwłaszcza, jako prezydent Izby handlowej. Mowa sądzi jednak, że obecnie, gdy chodzi o budowę nowego dworca w Krakowie, nie byłaby na czasie akcja, proponowana przez r. Debińskiego. Mowa proponuje, aby wniosek r. Debińskiego nie traktowano doradzie, ale regulaminowo, t. j. odesłano do sekcji ekonomicznej.

Po przemowie r. m. Bandrowskiego i Daszyńskiego wniosek odesłano do sekcji ekonomicznej.

O nieobecność prezydenta m. Krakowa.

R. m. Daszyński oświadcza, że w sekcjach i komisjach a także na posiedzeniach Rady, o ile ona czasem zwołana zostanie, wszyscy odczuwamy brak odpowiedzialnego kierownictwa. Każdy zrozumie, że zażalenia swego nie stosujemy do pierwszego wiceprezydenta, który i tak z uszczerbkiem zdrowia oddaje się pracom miejskim, ani do obecnie chorego drugiego wiceprezydenta, którego pracowitość ogólnie jest znana (Potakiwania), ale pod adresem prawie ciągle nieobecnego w Krakowie prezydenta dra Leo. Gdy stawiano jego kandydaturę na posła do parlamentu, a potem na prezesa Kolei polskiej, mowa zwracała uwagę na to, że urząd tej miary, co prezesury Kolei i prezydentury m. Krakowa nie dadzą się razem pogodzić bez wybitnej szkody dla spraw Kolei i miasta. Narzekania są powszechne, tak daleko trwać nie może, nie możemy mieć na urlopie prezydenta, który Krakowem rządzi przez telefon.

Po kilku jeszcze uwagach r. Daszyńskiego, które przerwał przewodniczący, mowa zapytał, jak długo trwać będzie ta kumulacja urzędów prezydenta i prezesa dra Leo.

Wicepr. Szarski: Nie wiem, ale mam nadzieję, że to długo trwać nie będzie. Stwierdzić

muszę, że działalność dra Lea na stanowisku prezesa Koła polskiego przyniosła miastom bardzo wielkie korzyści.

Ubezpieczenie artystów.
R. m. Gertler zapytuje, co się dzieje ze sprawą ubezpieczenia artystów sceny krakowskiej i imieniem klubu demokratycznego interpelluje, w jakim stadium się ona znajduje i kiedy będzie ostatecznie załatwiona, tak, jak się to już stało we Lwowie.

Wicepr. Szarski podnosi, że w Krakowie rzecz nie może być rozwiązana tak, jak we Lwowie, utworzenie bowiem zastępczego urzędu emerytalnego, dozwolonego ustawą, jest możliwe tylko wtedy, jeżeli dana grupa artystów liczy przynajmniej sto osób; w Krakowie mamy ich znacznie mniej. Wkońcu przewodniczący zapewnił, że sprawa ubezpieczenia artystów przedłożoną będzie Radzie.

Opodatkowanie filij bankowych. — Przeciw wglądaniu w księgi handlowe.

R. m. Rosenblatt wskazuje na coraz większą liczbę tworzących się w Krakowie filij zakładów handlowych wiedeńskich, które w chwili depresji finansowej częściowo gdzieś się pochowały. (Wesołość). Mowca proponuje wniesienie petycji do Koła polskiego z projektem przeprowadzenia myśli specjalnego opodatkowania takich obcych filij bankowych, a mianowicie, aby część opłacanego przez nich podatku zarobkowego szła na korzyść miasta. Mowca proponuje także, aby Rada oświadczyła się przeciw zaglądaniu do księgi opodatkowanych, a to przeciw projektowanemu przez rząd wglądaniu do ksiąg handlowych.

R. m. Federowicz popiera wnioski.
R. m. Daszyński akcentuje, że projekty opodatkowania powinny się odnosić jedynie do filij czeskich i niemieckich instytucji bankowych. Co do prawa wglądania w księgi domaga się mowca, aby prawo wglądania w księgi istniało u każdego obywatela, którego dochód przekroczył 8000 K.
Przemawiali następnie r. m. Ponikło, Gertler, Heumann, Rosenblatt, Daszyński. Uchwalono wnioski prof. Rosenblatta. — Wniosek p. Daszyńskiego upadł.

Budynki sanitarne.

R. m. Bujwid domaga się najrychlejszego rozpoczęcia budowy budynków sanitarnych.

Wicepr. Szarski oświadcza, że na onegdajszym posiedzeniu komisji omawiano sprawę i postanowiono budowę przyspieszyć.

O tanie domy.

R. m. Starzewski Marian zapytuje, dlaczego Two taniach domów od 1/4 roku nie daje znaku życia, mimo, że już uznana została konieczność nagłej akcji, celem sanacji niemożliwej drożyny mieszkań. Mowca domaga się następnie przeniesienia targu z Ryńku Kleparskiego i usunięcia stamtąd gromadzenia się fur włościańskich.

Wicepr. Szarski odpowiada, że chory od kilku tygodni p. wicepr. Sare zajmuje się sprawami Twa budowy taniach domów. Były już parcele przeznaczone na budowę, zostały jednak przeznaczone na inne cele; teraz podjęte będą starania o wyszukanie nowych parcel.
R. m. Maywald popierając wywody r. Starzewskiego, prosi o jak najrychlejsze zwolnienie wydziału Twa.

O ograniczanie szynków.

R. m. ks. Caputa podnosi ważną sprawę, ograniczającą liczbę szynków w mieście i domaga się, aby sprawa ta (nienadawanie ponowne wygasłych wyszynków) została postawiona jako pierwszy punkt najbliższego posiedzenia.

Wicepr. Szarski zaznacza, że sprawa już była na porządku dziennym, którego jednak wyczerpać nie można było, z powodu mnóstwa interpellacji. (Głosy: Zwołujcie częściej posiedzenia!)

Nowi radcy miejscy.

Z porządku dziennego przystąpiono do sprawy powołania nowych radców w miejsce zmarłych ś. p. Adama Zbroji, ś. p. Bron. Guńkiewicza i b. p. Maurycego Dattnera. Referent dr Kannenberg proponuje powołanie pp. Andrzeja Chwastka, Kazimierza Bartoszewicza i Zygmunta Mendelsburga, jako tych, którzy po wybranych otrzymali największą liczbę głosów.

R. m. Dąbrowski ubolewa, że ostatecznie wybory do Rady m. Krakowa nie zostały zweryfikowane, mimo, że postawione były zarzuty i wniesione protesty. Jest to wstydem dla reprezentacji miejskiej, obniżaniem jej powagi, jeżeli radcy, których wybór nie został zatwierdzony, spełniają swoje obowiązki.

Po przemówieniu wicepr. Szarskiego wnioski, przedłożone przez referenta, uchwalono.

Sprawa teatralna.

Z kolei doczekała się dyskusji sprawa teatru krakowskiego i kwestia rezygnacji dyr. Solskiego. Imieniem komisji teatralnej i sekcji prawniczej przedstawił jej przebieg r. m. Wasung. Dyrektor Solski pismem z 31 grudnia prosił o zwolnienie go z kontraktu dzierżawy, przedstawiając świadectwo lekarskie dra Stan. Szurka, stwierdzające, że stan zdrowia p. Solskiego wyklucza dalszą jego ciężką pracę na stanowisku dyrektora teatru krakowskiego. — Wobec tego, komisja teatralna nie chcąc nikogo zmuszać do prowadzenia teatru krakowskiego, uchwaliła przyjąć z ubolewaniem rezygnację p. Solskiego do wiadomości i rozpiścić nowy konkurs. Referent zwraca przy tej sposobności uwagę, że sekcja prawnicza, stanowiąc na ściśle prawniczym stanowisku, wykreśliła słowo „z ubolewaniem”, mowca prosi jednak o przyjęcie wniosku w stylizacji komisji teatralnej. Zaznacza dalej, że przy sposobności dyskusji w prasie nad obecnym przesileniem teatralnym, które ofiarą stała się komisja teatralna, której postawiono szeregi zarzutów. Niektóre pragnie mowca sprostować a przedewszystkiem twierdzenie, że kwestia ubezpieczenia artystów należy do kompetencji komisji teatralnej. Tak nie jest; sprawa emerytalna należy do innej komisji. Co do przedstawień dla młodzieży, których wedle umowy ma być co roku dziesięć, to w pierwszym roku dyrekcji p. Solski nie przedstawił specjalnego cyklu, a w drugim dopiero sezonie to uczynił, zamieszczając na liście tak „Dziady”. Komisja była zdania, że „Dziady” dawane są dla ogółu, nie tylko dla młodzieży, i zażądała zamiast tego wystawienia „Dożywcia”. Co do „Betleem Polskiego”, zażądała komisja, aby w jedną niedzielę po południu dana była inna sztuka dla pożądaną przez wszystkich rozmaitości. Mowca przedstawił następnie do uchwały następujące wnioski:

1) Rada miasta przyjmuje rezygnację p. Ludwika Solskiego z końcem sezonu t. j. z 31 lipca 1913, a to z uwagi na stan jego zdrowia, stwierdzonego świadectwem lekarskim.

2) Rada upoważnia prezydenta do ogłoszenia konkursu na dzierżawę teatru miejskiego z terminem do końca lutego b. r.

3) Rada upoważnia prezydenta do rozpoczęcia rokowań z kandydatami na podstawie obecnie obowiązującego kontraktu.

R. m. Starzewski Marian proponuje przyjęcie tekstu sekcji prawniczej, t. j. skreślenia wyrazu „z ubolewaniem”. Jakkolwiek nie ma dosyć uznania dla p. Solskiego, jako artysty, działalność jego, jako dyrektora teatru,

wywołuje sądy nie jednogodne. Należy się liczyć z opinią — i nie włączać sentymentu do aktu prawnego.

R. m. Soltysik oświadcza się również za skreślenie słowa „z ubolewaniem”, bo sądzi, że może ono być tłumaczone nie na korzyść, ale na niekorzyść p. Solskiego, który 8 letnią swą działalnością bynajmniej na to nie zasłużył. Mowca zgłasza dodatek, aby „wyrazić żal z powodu przedwczesnego rozwiązania kontraktu z p. Solskim”.

R. m. Pająk oświadczył, że nie należy zwalać z kontraktu p. Solskiego, dopóki nie mamy gwarancji ewentualnych strat, gdyby nowemu dyrektorowi pod gorszymi dla gminy warunkami materialnymi dzierżawę teatru oddać przyszło.

R. m. Dąbrowski zaznaczył, że należy się zastrzeżać, aby dyr. Solski wszystko w porządku miastu oddał.

R. m. Gertler domaga się przyjęcia wniosku w tekście, proponowanemu przez sekcję prawniczą. Mowca sprzeciwia się wywodom pp. Pajaka i Dąbrowskiego, bo wniosek w takiej stylizacji ma to znaczenie, iż zobowiązania p. Solskiego wobec gminy muszą być ściśle dotrzymane. Mowca zaznacza, że możliwym jest, iż p. Solski zarobił coś w ubiegłych sezonach, a teraz się boi straci i dlatego ustępuje, ale nie przesądza to zobowiązań, jakie gmina ma przedstawić jego następcy. Sekcja prawnicza była zdania, że należy kontrakt rozwiązać pod warunkiem, iż p. Solski wywiązać się ma ze wszystkich swych wobec gminy zobowiązań. Za przyszłe jednak ubytki, które może spowodowane będą tem, że następcą p. Solskiego nie korzystniejszą dla gminy zawsze ugoda, p. Solski odpowiadać nie może, bo ustępujący dyrektor, jako artysta, ma wielkie dla Krakowa zasługi i nie może być traktowany jako zwykły przedsiębiorca.

R. m. Guzikowski wskazuje na pogłoski, świadczące, że p. Solski nie ustępuje może z powodu stanu zdrowia, ale w celu objęcia reżyserii w jednym z teatrów warszawskich. Co do przedstawień, dawanych przy widowni niezadowolonej, mowca sądzi, że jest to następstwem nieszczerzego repertuaru.

Po odpowiedzi ref. Wasunga uchwalono wniosek w brzmieniu sekcji prawniczej. Głosowanie nad dodatkami r. Soltysika dało wynik ujemny (radcy po największej części stali na sali), a wtedy powstała nowa debata.

R. m. Tadeusz Starzewski był zdania, że należy wyrazić ustępującemu dyrektorowi uznanie.

R. m. Daszyński sprzeciwiał się temu, zaznaczając, że jest przeciwnikiem p. Solskiego, jako dyrektora, bo już w prowadzeniu teatru przez aktora widzi sprzeczność. Mówią zresztą za kulisami, że p. Solski znów będzie kandydował i starać się będzie o ulgi kontraktowe, a więc „żal” p. radcy Soltysika wypadłby dla gminy zbyt żałośnie (Wesołość).

R. m. Marian Starzewski zgłasza wniosek, aby żal z powodu ustąpienia, względnie uznania dla p. Solskiego odroczyć na czas późniejszy. Kontrakt z p. Solskim obowiązujący będzie do 31 lipca i wtedy Rada miejska będzie miała sposobność uchwalić wyrazy uznania.

Wniosek r. m. Maryana Starzewskiego uchwalono jednogłośnie, poczem przewodniczący zarządził

posiedzenie tajne.

Byli na niem obecni dziennikarze w swojej łóży, mogą jednak zupełnie dochować tajemnicy co do całej dyskusji, albowiem i na posiedzeniu jawnem usłyszenie mowców z tej łóży należy do pewnego rodzaju sztuki. Na podstawie

informacji, zasięgniętych już po zakończeniu o godz. 9 wieczór posiedzeniu, można donieść, iż Rada miasta udzieliła b. artyście sceny krakowskiej p. Leonowi Stępowskiemu z zebrań dotąd fundusz emerytury w wysokości 2400 K.

Kronika.

Kraków, piątek 14 lutego.

Kalendarzyk kościelny: Walentego.
Prognoza stacyi meteorologicznej w Wiedniu: Pochmurnie, niestale, nieco ciepło, północno-zachodnie żywe wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Kobieta i pająk”.

Kinoteatr Towarzystwa Szkoły Ludowej (ul. Podwale 6) przedstawienia w dniu powszednim od godz. 4 po południu do 1030 wieczór W niedzielę i święta od godz. 3 do 11 wieczór.

Wieczór muzyczny Michała Świerzyńskiego w sali starego teatru o godz. 7 wieczorem.

Książę-biskup Sapieha w Rzymie. Z Rzymu donoszą, że bawiący tam książę-biskup Sapieha wrócił po przyjeździe był na posłuchaniu u papieża i doznał bardzo łaskawego przyjęcia. Książę-biskup powraca do Krakowa w pierwszych dniach marca.

W łoży dziennikarskiej, urządzonej świeżo w przerobionej sali Rady m. Krakowa, nastąpiła pewna zmiana. Urządzone dla dziennikarzy telefon, stoliki dano porządne. Stoliki zaopatrzone w szafki a nawet kluczyki; niestety nie wszystkie funkcjonowały należycie, jeden z nich, gdy go przekroczyć przyszło, odrazu się zlamal. Dalszych braków dotąd nie usunięto i są trudne do spełnienia. Brak bowiem akustyki odczuwać się daje także na sali; radcy nie słyszą swych kolegów. Należałoby konieczne otworzyć drzewiczki, prowadzące z łoży na salę, aby dziennikarzom danem było porozumieć się z danym mówcą, którego słów nie słyszano.

Fakty to przedstawił wczoraj na posiedzeniu Rady pos. Bandrowski, który wakał na wszystkie niedogodności i zażądał należnego poszanowania dla przedstawicieli prasy. Mowca zwrócił się do wiceprezydenta i magistratu, aby rozpatrzył wszystkie braki i zrobił, co tylko można, aby ujemnym stronom pracy dziennikarskiej w obecnej sali Rady miejskiej — zapobiedz. Wiceprezydent Szarski oświadczył, że zastępuje się do tego wezwania, bo uznaje braki, na które ogólnie się skarżą.

Można mieć nadzieję, że coś właściwego będzie w tym kierunku zrobionem.

W uzupełnieniu sprawozdania z „Wieczoru historycznego” dodać trzeba, że inicjatywa urządzenia tych koncertów wyszła od prof. Barabasa, którego wybitna muzykalność wystąpiła w całej pełni zarówno w partyach sonatowych, jak i przy akompaniamentem do pieśni.

Przy sposobności wyrażamy życzenie, aby początek „wieczorów” przesunąć na godzinę późniejszą, gdyż obecna pora jest dla większości niedogodna.

Wypadek przy usuwaniu wału. Wczoraj w południe zdarzył się w Krowodrzy przy pracach nad rozkopaniem i usuwaniem wału kolejowego nieszczęśliwy wypadek. Wskutek nagłego osunięcia się większej masy ziemi robotnik Jakób Żytkowski, leżący lat 36, doznał złamania nogi. Zawiezony pogotowie ratunkowe, które po założeniu opatrunku przewiozło ofiarę wypadku do szpitala św. Łazarza.

Mianowania. „Wiener Ztg” ogłasza: Cesarz zamianował radców budownictwa w ministerstwie robót publicznych Adama Ciechanowskiego i dra tech. Eugeniusza Malisa starszymi radcami ad personam, zaś radców budownictwa państwowej służby budownictwa dla Galicji Adama Topolnickiego i Alfreda Broniewskiego starszymi radcami.

Telegramy

z dnia 14 lutego.

Wiedeń. Umarł tu chirurg, prof. Rudolf Rank.

Ustąpienie admirała Rippera.

Wiedeń. Cesarz zarządził przeniesienie na własną prośbę Juliusza Rippera w stan spoczynku i nadał mu w uznaniu jego 52-letniej doświadczonej działalności wielki krzyż orderu Leo polda.

O język urzędowy w Bośni.

Wiedeń. W przyszły poniedziałek przybywa tu deputacya Sejmu bośniackiego, która u ministrów Sturgkha, Bilińskiego, Berchtolda i Krobatina będzie interweniować sprawie języka urzędowego w Bośni.

Sprawa Ronikiera.

Petersburg. Sprawę Ronikiera zwrócono na powrót sądowi warszawskiemu.

Paty do Glam.

Paryż. Pułkownik Du Paty de Clam został na jeden rok uwolniony od swych funkcji.

Bandytyzm na Kaukazie.

Tyflis. Przy śledztwie z okazji dokonanych w ubiegłym miesiącu napadów na pocztę policyjną w jednym z domów skład gotowych bombi wiele dynamitu, 24 osób aresztowano. Policja stwierdza, że zamierzano jeszcze wiele zamachów na pocztę i banki.

Przeciw „Standard Oil Company”.

Jefferson City. Najwyższy trybunał wydał wyrok, wykluczający „Standard Oil Company” na zawsze ze stanu Missuri.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:

Michał Konopiński.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 13 lutego.

HOTEL BELVEDERE, ulica Basztowa, 1, 27, w pobliżu dworca kolej. (Pokoje od 4 koron. Łazienki, restauracja i kawiarnia na miejscu): Jan Schöber, porucznik, Henryk Herzmann z Lutomierza, Henryk Witkopiński z Dubei, Juliusz Stein, August Hahn z Wiednia, Wacław Niewiński z Warszawy, Michał Bojko z Borszczowa, Salomon Kupczyk z Piotrkowa, dr Ferdynand Reiss z Morawskiej Ostrawy, dr Zygmunt Mrozowski ze Lwowa, Teodor Haas z Wiednia, inż. Mieczysław Grabowski z Bolegoina (Król. Pol.), Józef Pelczarski z Wrocławia, Franciszek Sator z Paryża, inż. Karol Foisner z Wiednia, Albert Lazarowicz ze Lwowa, Józef Wojskiwicz z Tarnowa, Jan Kraszewski z Łomży, Jan Miśka z Wielk. Drewicz, Gustaw Horwat z Mąd Ober (Węgry), Jan Grossglock z Warszawy, Erich Weiszel z Wrocławia, Jan Dryski z Miechowa, inż. A. drzej Bilner z Lipska, Jerzy Polański z Zytomierza, Dionizy Reklinski z Poznania.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 13 lutego. Kursa giełdy wiedeńskiej:
Losy: a) procentowe: Austriack. zakładu kredytowego obl. pr. z r. 1880 3-proc. 278.—, Austriackiego zakładu kredyt. z obl. pr. z r. 1889 3-proc. 248.—, Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-proc. 278.—, Weg. Banku hip. po 100 złr. 4-proc. 234.—, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 5-proc. 118.—, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilla) 4-złr. 28-25, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 474.—, Clary złr. 40 m. k. 135.—, Pożyczka m. Lubiany 30 złr. 65.—, Czerwonego krzyża austriack. tow. 10 złr. 52.—, Czerwonego krzyża weg. Tow. 5 złr. 32-50, Losy fund. arcyksięcia Rudolfa 10 złr. 80.—, Turckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 222-25, Turckie oblig. prem. kolei pr. 223-60, Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 480.—
Berlin, 13 lutego. Austrjackie banknoty 84-65. Spirytus —
Paryż, 13 lutego. Renta 3-proc. 88-95. Mąka 37-70.

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw omentara w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników, słupków, grani i marmuru. Podejmują się wykonanie grobowców walej i na prowincyi. Telefon 759 24 36 0

OBRAZY
Arentowiana, Bornańskiej, Czajkowskiego, Debińskiego, Fałata, Filipkiewicza, Grotta, Januszewskiego, Kamockiego, Karpińskiego, Malczewskiego, Matejki, Mehofera, Podgórnego, Sicińskiego, Stanisławskiego, Uziembły, Weiss, Wysockiego, Zaleskiego, Zameckiego i t. d. — sprzedaje za gotówkę i na spłaty
SALON SZTUKI
B. GABRYELSKA
Kraków — Rynek 35.
Wystawa otwarta od 9 rano do 7 wieczór
Wstęp wolny. 108 14 0

Dobry interes
zrobi ten, kto przystąpi z kapitałem do wyrobu opatentowanych maszyn do rachowania nowego systemu, bardzo wygodnych, obejmujących wszystkie cztery działania. 1510 3 3
Zgłoszenia listowne przyjmuje Administracya „N. Reformy” pod: „Arythmos”.

„Na Post”
Sardynki — Homary — Łosoś wędzony i marynowany — Psiragi — Śledzie pocztowe — w galarecie i inne konserwy rybne w najlepszym gatunku poleca
Wojciech Olszowski
Kraków 55 12 0
Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej.

KOMEDYE
Bolesława Wędrchowskiego wierszem
Salonowe: Nowy dziedzic (z muzyką). Nie przebiega panno. Niespodzianka (z muzyką). Corpus delicti. Spadkobiercy (proza).
Ludowici Dzielnicy dziewczyna. Wiersz.
Dla dzieci: Przebudzenie wiosny. Jacek. Leśna babka. Trubadur.
Skład główny w księgarni Gebethnera w Krakowie i Warszawie. 1568 2 3

Pomocnik
z działu korzennego, zdolny ekspedient, władający językiem niemieckim, poszukiwany. — Zgłoszenia listowne pod „Ekspedient 10” — przyjmuje Administracya „N. Reformy”. 1548 2 5

Zupełnie osamotniony, chory pierwszy student, mający widoki uleczenia, a nie mający na to wcale środków — zwraca się tą drogą do osób zamożniejszych, a dobrego serca, z prośbą o pomoc. — Datki na ten cel przyjmują lub podaje adres Administracya „N. Reformy” pod „Student”. 423 9 0

Od 4 koron
Suknie damskie
od 1 korony
Sukienki dla dzieci
przyjmuje się do roboty: **Grodzka 18 III p. front.** 16 12 0

Pielęgniarka
poleca się P. T. Publiczności. Podejmuje się pielęgnowania chorych po domach. Ul. Zwierzyniecka 7, parter, oficyna, na prawo. 76 11 0

Fryzjerka
wykonuje fryzury według ostatniej mody. Czesze w domu i poza domem. — Mieszka: **Floryńska 55, III p., fr.** 66 15 0
Panienska
z ukończoną VIII klasą przyjmie lekcy z klas pospółtych lub jakie odpowiednie zajęcia w godzinach popołudniowych za skromnym wynagrodzeniem. — **C. D. 200** poste rest. Kraków. 80 12 0

SZTUKA ZDOBYCIA MAJATKU
Książka przyjęta z entuzjazmem przez inteligencję polską wszystkich trzech zaborów i nazwana „Ewangelią podniesienia jednostki i narodu”.
„Gdybym był tę książkę przeczytał 20 lat temu, byłbym dzisiaj innym człowiekiem. Niestety, wówczas nie było takich książek.” (Wyjątek ze 117 listu do Antora). Książka ma 320 stron, cena 3/4, kor. lub w zeszytach po 80 hal. Kto napisze do Antora, otrzyma darmo obszerny prospekt. — **Prof. Stefan Górka, Kraków, ul. Karmelińska 1, 21.** 96 1 0.

Bardeau wielka siła
ośmiu polepszenia swoje zdrowie i skutecznie utrzymuje przez użycie
FIGULEK PRZECZYSZCZAJĄCYCH Dr GAUVIN'A
Środek popularny od dłuższego czasu, ekonomiczny, łatwy do użycia. Czystując krew, daje się zastosować prawie we wszystkich chorobach chronicznych jako: liszaje, reumatyzm, przestarczałe katary, dreszcze, zatkania, zanik pokarmu u kobiet, gruźlica, osłabienie nerwów, brak apetytu, w wszelkich zapaleniach, mdłościach, anemii, złem trawieniu i powolnem funkcjonowaniu żołądka.
FIGUŁKI GAUVIN'a są do nabycia we wszystkich większych aptekach światła, w **PARYŻU** u **Fauvrou Saint-Denis, 147**

Konc. Biuro informacyjne w sprawach podatkowych
emeryt. c. k. nadzarządcy podatk. St. Habilińskiego, ul. Kromerowska 12, I p.
udziela informacji w sprawach podatkowych, sporządza fasy i deklaracje podatkowe i t. p., od godz. 12 do 2 i od godziny 6—7 wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10—1. 884 12 12

Nowości wydawnicze
Księgarni nakładowej **Jana Czerneckiego** w Wieliczce
Guy de Maupassant: Krwawy rok. Nowele z wojny francusko-pruskiej. 150
Serya I
Guy de Maupassant: Widma wojny. Nowele z wojny francusko-pruskiej. 150
Serya II
Helena Fylońska: Czarne łabędzie. Nowele. 150
Henryk Jasse: Pogodne obrazki. Nowele. 150
Soltysowicz-Siedryn: Satyry i nowele. 150
Każdy tomik powyższej „Biblioteki nowelistycznej” zdobi portret autora. — Wydawnictwo będzie kontynuowane. 857 3 3

Maszyna do szycia
w dobrym stanie, tania do sprzedania. Stradom 8, I p., od 10—12 i od 4—6. 84 10 0
Lampki elektryczne kieszonkowe
słynne z niezrównanej doskonałości, 10 godz. światła, poleca **H. Niemetz, optyk, Kraków, Karmelińska 15.** 348 10 10

Krawiec zny
damską i bieliznę nową, oraz reperacye starej, przyjmuje i wykonuje niedrogo **Wiktorja Podbielska, Kraków, Sławkowska 6, III p.** 44 7 0

Wydawnictwo „Nowej Reformy”
11 19 0
Józef Głada. Oporni, powieść w 2 tom. na tle prześladowania unitów 4—
B. Bolesławowa. Para Czerwona, powieść w 2 tom. 240
— **Nad Spreą,** powieść 120
— **Nad modrym Dunajem,** powieść 120
J. U. Niemcewicz. Żywoty znaczących w XVIII wieku ludzi —40
Do nabycia w Administracyi „N. Reformy”, oraz we wszystkich księgarniach
Skład główny w księgarni G. Gebethnera i Ski w Krakowie.

KSIEGA ADRESOWA
stoł. miasta Lwowa
opuszcila prasę na r. 1913.
Księga wychodzi od lat 17 i jest niezbędnym podręcznikiem dla każdego, kto tylko ma stosunki ze stolicą kraju.
Redagowana w sposób przejrzysty i staranny przez Fr. Reichmana. Niskosc ceny umożliwia jej nabycie i osobom prywatnym.
Cena egzemplarza z przesyłką 5 K 56 hal. 900 12 0
Adres redakcyi: Lwów - - Grottgera 3.
Rządca drukarni L. K. Górski.